UREDBA KOMISIJE (EU) br. 1067/2013

od 30. listopada 2013.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1881/2006 s obzirom na najveće dopuštene količine dioksina, dioksinima sličnih PCB-ova i PCB-ova koji nisu slični dioksinima u jetrima kopnenih životinja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 315/93 od 8. veljače 1993. o utvrđivanju postupaka Zajednice za kontaminante u hrani ([1]), a posebno njezin članak 2. stavak 3.,

budući da:

(1) Uredbom Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani ([2]) utvrđene su najveće dopuštene količine dioksina i dioksinima sličnih poliklo-riranih bifenila (PCB-ovi) u različitim prehrambenim proizvodima, uključujući jetra određenih kopnenih životinja.

(2) Znanstveni odbor za kontaminante u prehrambenom lancu (Odbor) Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) na zahtjev Komisije donio je 5. srpnja 2011. mišljenje o opasnosti za javno zdravlje povezanoj s prisutnošću velikih količina dioksina i dioksinima sličnih PCB-ova u jetrima ovaca i jelenske divljači ([3]).

(3) Komisija je zatražila da se u mišljenju navede postoji li mogućnost povećanja opasnosti za zdravlje potrošača iz populacijskih podskupina koje konzumiraju te proizvode (npr. potrošači koji ih konzumiraju u velikim količinama, ljudi na posebnim dijetama itd.). U mišljenju se također mora istražiti zašto su u jetrima ovaca i jelenske divljači utvrđene velike količine dioksina i PCB-ova i odrediti koliko je znanstveno opravdano da se regulatorne razine tih kontaminanata u jetrima u budućnosti utvrđuju na temelju proizvoda, a ne na temelju masti.

(4) Odbor je zaključio da redovita konzumacija ovčjih jetara u prosjeku povećava prirodnu izloženost dioksinima i dioksinima sličnim PCB-ovima za oko 20 %. U pojedinim bi slučajevima konzumacija ovčjih jetara mogla dovesti do unosa velikih količina kontaminanata koje prelaze njihov prihvatljivi tjedni unos (TWI). Odbor je zaključio da se česta konzumacija ovčjih jetara može smatrati potencijalnom opasnošću za zdravlje, osobito žena u reproduktivnoj dobi i djece.

(5) Odbor je također zaključio da se dioksini i PCB-ovi prirodno nalaze u tlu i sedimentima. Prijenos dioksina i PCB-ova iz tla u biljku preko korijenskog sustava u pravilu je od manje važnosti. U proteklih su nekoliko godina u brojnim uzorcima ovčjih jetara iz raznih europskih zemalja utvrđene visoke koncentracije dioksina i PCB-ova, koje međutim nisu povezane s određenim izvorima kontaminacije. Ispaša je glavni čimbenik izloženosti kod ovaca. Pri ispaši može doći do unosa tla preko čestica nataloženih na vegetaciji ili izravno unosom trave koja raste nisko uz tlo. Unos tla izrazito je promjenjiv i sezonski uvjetovan: prijavljena je srednja vrijednost unosa tla u visini od 8 % unosa suhe tvari. Općenito je moguće da unos tla znatno doprinosi izloženosti ovaca dioksinima i PCB-ovima. Dostupni su ograničeni podaci o prijenosu dioksina i/ili PCB-ova iz hrane za životinje u ovčja jetra. Ovisno o ispitivanim kongenerima poliklo-riranih dibenzo-p-dioksina (PCDD), poliklo-riranih dibenzo-furana (PCDF) ili PCB-ova, prijavljeni omjeri prijenosa varirali su između 5 i 175 te su bili približno četiri puta veći za jetra nego za meso ili bubrege.

(6) EFSA je također zaključila da su ovčja jetra organ u kojem se skladište dioksini i PCB-ovi. Relativno velike količine dioksina i povezanih spojeva koje se skladište u ovčjim jetrima u usporedbi s govedima djelomično bi mogle biti uzrokovane različitim metabolizmom.

(7) EFSA je zaključila da, čak i kad bi došlo do sekvestracije u jetrima i kad se dioksini i PCB-ovi ne bi potpuno povezali s frakcijom masti jetara, to ne bi utjecalo na rezultat, bilo da je izražen na temelju masti ili svježe mase jer se tijekom analitičkog postupka ekstrahiraju svi dioksini i PCB-ovi neovisno o tome u kojem se dijelu jetara nalaze.

([1]) SL L 37, 13.2.1993., str. 1.
([2]) SL L 364, 20.12.2006., str. 5.
([3]) Znanstveni odbor EFSA-e za kontaminante u prehrambenom lancu (Contam); Znanstveno mišljenje o opasnosti za javno zdravlje povezanoj s prisutnošću velikih količina dioksina i dioksinima sličnih PCB-ova u jetrima ovaca i jelenske divljači. *EFSA Journal* 2011; 9(7):2297. [71 str.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2297. Dostupno na internetu: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

(8) Komisija je od Referentnog laboratorija Europske unije (dalje u tekstu RLEU) za dioksine i PCB-ove u hrani i hrani za životinje zatražila da ispita na koji način različite metode ekstrakcije utječu na razine dioksina i PCB-ova u ovčjim jetrima u pogledu dostavljanja rezultata analiza na temelju masti ili mokre težine. RLEU je zaključio da su razlike u koncentracijama dioksina i PCB-ova bile znatno veće kod rezultata analiza na temelju masti u usporedbi s rezultatima analiza na temelju mokre težine. Koncentracije dioksina i PCB-ova u ovčjim jetrima kod rezultata analiza na temelju masti ovisile su o primijenjenoj metodi ekstrakcije ili otapalima pa tako i o posljedičnom sadržaju masti. Pri usporedbi rezultata na temelju mokre težine, razine dioksina i PCB-ova bile su prilično usporedive.

(9) Stoga je primjereno utvrditi najveće dopuštene količine na temelju mokre težine, kako je već utvrđeno za riblja jetra i iz njih dobivene proizvode kako bi se osiguralo da su rezultati usporedivi te da se u cijeloj Uniji primjenjuje jednak pristup provedbi propisa o dioksinima i PCB-ovima u jetrima kopnenih životinja.

(10) Primjereno je predvidjeti da se najveće dopuštene količine ne primjenjuju na prehrambene proizvode koji su zakonito stavljeni na tržište prije datuma početka primjene.

(11) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odredbe o izmjeni

U Prilogu Uredbi (EZ) br. 1881/2006, točka 5.2. zamjenjuje se sljedećim:

„5.2.	Jetra kopnenih životinja iz točke 5.1. osim jetara ovce i iz njih dobivenih proizvoda	0,30 pg/g mokre težine	0,50 pg/g mokre težine	3,0 ng/g mokre težine
	Ovčja jetra i iz njih dobiveni proizvodi	1,25 pg/g mokre težine	2,00 pg/g mokre težine	3,0 ng/g mokre težine”

Članak 2.

Prijelazne odredbe

1. Ova se Uredba ne primjenjuje na proizvode koji su bili stavljeni na tržište prije 1. siječnja 2014. u skladu s odredbama primjenjivim tog dana.

2. Teret dokazivanja kada su proizvodi stavljeni na tržište snosi subjekt u poslovanju s hranom.

Članak 3.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. listopada 2013.

Za Komisiju

Predsjednik

José Manuel BARROSO